

Verksamhetsberättelse 2019

HÖGSBY SOCKENS HEMBYGDSFÖRENING

Styrelse

Ordförande	Roland Erlandsson
Vice ordf.	Eva Augustsson
Kassör	Inger Svensson
Sekreterare	Elisabeth Angervall *
Ledamöter	Anita Ståhl Torbjörn Midunger Ola Johansson Torgny Kratz Ola Strömbom
Ersättare	Margareta Nilsson
Adj. sekr.	Nina S Wallenberg *

Revisorer

Ordinarie	Eva Gröön Hemming Larsson
Ersättare	Anna Emrin

Valberedning

Styrelsen har utgjort valberedning med Eva Augustsson som samordnare.

* Den ordinarie sekreteraren Elisabeth Angervall avsade sig styrelseuppdraget under hösten. Nina S Wallenberg har fungerat som sekreterare sedan 2019-11-12 då styrelsen adjungerade henne som sekreterare fram till årsmötet.

Årsmöte hölls den 10 mars 2019 på Hornsberg med 31 medlemmar närvarande. Elva styrelsemöten har hållits under 2019.

Medlemsavgiften har varit 100 kr.

Medlemsantalet var vid året slut 405 st.

Föreningen är ansluten till Kalmar Läns Hembygdsförbund samt Sveriges Hembygdsförbund. Avgiften till dessa har tillsammans varit 25 kr per medlem. Två personer från föreningen deltog på Kalmar Läns Hembygdsförbunds årsstämma den 19 maj i Västervik.

Medlemmar

Vi kan konstatera att årets satsning på medlemsvärvning givit gott resultat. Totalt finns 405 registrerade medlemmar och 48 av dem tillkom som nya under året. En del medlemmar har naturligtvis slutat eller avlidit men vi har ändå en bra medlemsökning. Det var ganska många år sedan medlemsantalet översteg 400. Vi behöver ändå fortsätta med aktiv värvning för att balansera för de som slutar och avlider.

Jubileum 1949–2019

Vi kunde under 2019 fira föreningens 70-åriga verksamhet. Detta firades i Lanhagen under kulturdagarna med extra påkostad musikunderhållning i form av gruppen Bluesettes samt prinsesstårta till alla. Vi hade bjudit in flera föreningar, samarbetspartners och privatpersoner som betytt mycket för oss. Vi fick motta en hel del generösa gåvor under dagen.

Uthyrning

Smedjan i Lanhagen har varit uthyrd vid åtta tillfällen under året. Det är något fler än föregående år. I huvudsak har det gällt privata fester. Hyran för Smedjan har varit 700 kr per tillfälle/dag. Lokalen har endast hyrts ut perioden 15/4–30/9 då vi ansett det alltför krävande med uppvärmningen under den kalla årstiden.

Arbetsgrupper

En arbetsgrupp har ansvarat för tillsyn och underhåll av byggnader och mark. Det är också dessa personer som, i huvudsak, genomfört årets renoveringsarbete på Hornsberg.

En annan grupp har ansvarat för inomhusmiljö och hushåll och de flesta där har även tagit ansvaret för servering. Några har tagit hand om bakningen av det populära stenugnsbrödet som det sålts mycket av under året.

Programgruppen har tillsammans med styrelsen lagt ett årsprogram.

Ytterligare en grupp är trädgårdsgruppen som ser till att det är vackert och välskött i trädgården.

Föremålsgruppen har jobbat vidare och vi har fått ännu bättre kontroll på samlingarna. Några har arbetat med att strukturera upp arkivpapper och pärmar.

Totalt har nästan 4 000 ideella arbetstimmar lagts i föreningen under året.

Byggnader

Föreningen har fjorton byggnader som kräver löpande underhåll och tillsyn.

På Hornsberg har mycket hänt under året. Ytterligare ett av de övre rummen har helrenoverats med den gamla stilen i behåll. Detta rum är nu inrett med en textiltställning. På nedervåningen har vi satsat mycket på att renovera kök, hall och den gamla toaletten. Det har handlat om målning, tapetsering och nya golv. I köket har diskbänken höjts till dagens standardhöjd samt fått nytt avlopp och blandare. Där har även satts nytt kakel. Hallen har målats om och fått nytt golv. Vi har så långt det varit möjligt behållit den gamla stilen. Den gamla oanvändbara toaletten i hallen har tagits bort. Där har nu inretts en bra skrubben för städsaker och annan förvaring. En hel del gamla onödiga rörledningar har också tagits bort, både i hallen och i skrubben.

Det mesta av arbetet har kunnat göras av vår egen ”personal”. Det var egentligen bara rörmokeri och golvläggning som fick lejas in.

I Lanhagen har, i stort sett, bara vanligt underhåll gjorts. Några fönsterrutor har bytts efter åverkan. En del klotter har fått saneras. Men till största del har vi klarat oss utan större åverkan.

Föremål och arkiv

Många oregistrerade saker har gått igenom och registrerats. Gamla listor har gått igenom och reviderats. En del föremål har gallrats. Det handlar då om dubletter eller saker som ansetts ovidkommande eller oanvändbara. Vi har också hittat många fina saker i gömmorna som nu kan visas. Inte minst bland alla gamla fina textilier som nu finns i textiltställningen på övervåningen. Ett rum har kunnat iordningställas till att visa bara textilier och handarbeten i olika former. Vävstolen som fanns i rummet tidigare togs bort eftersom den inte användes längre. Vi har dock andra vävstolar som vi visar upp på annat ställe.

Mycket arbete har också lagts på att få ordning på "loften" i bodarna. Där har städats undan rejält. Alla föremål har gått igenom och märkts upp så de kan visas på ett bra sätt.

Några har arbetat med att ordna och märka upp dokument, pärmar och en massa lösa fotografier i arkivet. Inte minst gäller det klipparkivet från Ingvar Gunnarsson som fyllde 84 pärmar och krävde helt nya hyllor.

Foto och film

Arbetet med vår film- och fotosamling har fortsatt. Hela bildsamlingen från Oskarshamns-Nyheterens redaktion har tidigare skannats klart. Även det mesta av fotoklubbens samling. Arbetet med bildarkivet från Oskarshamns-Tidningen har startats och kommit en bra bit på väg. Det är till största del fotonegativ från 1970-1990-tal. Antalet bilder kan räknas i 10 000-tal.

Vi har också genomfört film- och bildkvällar i Smedjan under året samt visat bildspel på Hornsberg.

Tyvärr har vi inte givit ut någon ny hembygdsfilm under 2019.

Lotterier

Våra lotterier har genererat betydande intäkter till föreningen och har varit uppskattade inslag vid olika arrangemang. Intäkterna har ökat betydligt jämfört med föregående år och landade långt över det budgeterade beloppet.

På Högsbydagen, kulturdagarna och julmarknaden har vi haft tombola. Listlotteriet på 1 200 lotter såldes under sommaren med dragning i september. Lottpriset har generellt varit 5 kr. Kostnaden för vinsterna är extremt låg och mycket mindre än det verkliga vinstvärdet då en stor del av vinsterna är skänkta till föreningen. Vinstvärdet ligger betydligt över de 35% av försäljningssumman som lotterilagen föreskriver.

Hemsidan

Föreningens hemsida (www.hembygd.hogsby.net) har uppdaterats löpande och arrangemang och annat har presenterats. Sidan har varit en bra kontaktyta och många förfrågningar och beställningar har kommit in. Hemsidan har utökats med en del extra material; bl. a saker ur samlingarna, historik och bilder. På sidan presenteras även handlingar som rör årsmötet. Sveriges hembygdsförbunds hemsida har direktlänk till vår sida genom funktionen "hitta förening".

Onsdagsträffar

De flesta onsdagar har det varit samling på Hornsberg. Då har de olika grupperna arbetat med sina områden, och mycket annat. En del planering har också gjorts vid dessa träffar. Det är oftast god uppslutning och vi har alltid en stunds kaffedrickning och trevliga samtal. Vid flera tillfällen har det kommit intresserade personer för att ta del av arkivuppgifter, bilder och annat. Alltid kul när vi får visa Hornsberg för nya människor.

Kyrkogårdsvandring

En kyrkogårdsvandring i Högsby genomfördes 29 juni. Ca 50 personer deltog. Det var ett samarbete med Högsby pastorat och vandringen avslutades med kvällsbönen i Högsby kyrka för de som ville.

En arbetsgrupp på fyra personer planerade och tog fram historik och uppgifter. Vi hade denna gång tagit med lite extra om människor från bergatrakten med kopplingar till järnväg, industri och handel där.

Arbetsgruppen gjorde en extra omfattande och djupgående dokumentation detta år. Den har lämnats till berörda organisationer och andra intresserade.

En person i arbetsgruppen deltog under våren i en konferens i Skara på temat kyrkogårdarnas kulturvärden. Föreningen stod för deltagaravgiften.

Restaurerade minnesmärken

Ett stort arbete har gjorts under året med att rengöra och återställa texten på den stora minnesstenen över Jonas Stolt som finns på åsen bakom vattentornet vid Hanåsa. Platsen motsvarar läget där hans stuga stod. Melker Lindmark och Kristina Larsson genomförde arbetet och vi kunde ha återinvigning av stenen i september med ca 25 personer närvarande.

Träkorset på luffaren Kalle Jarls grav sattes upp av hembygdsföreningen 1990. Det var i dåligt skick efter alla år och renoverades under hösten av Bengt Nilsson till nästan nyskick.

Nationaldagen

Nationaldagen firades med traditionellt program i Lanhagen. Högtidstalare var kommunchef Anders Johansson. För musiken svarade Åke Nilsson tillsammans med musiker från Berga Blås. Vi hade fin uppslutning och många kaffegäster i Smedjan.

Högsbydagen

På Högsbydagen 15/6 var Hornsberg öppet med kaffeservering, lotterier, loppmarknad och växtförsäljning. Byggnaderna var öppna för visning och många tog också en rundvandring på Hornsberg och i utställningarna ute i bodarna. Arrangemanget var mycket välbesökt och gav bra intäkter.

Kulturdagarna i Lanhagen

Den 9–11 augusti anordnades årets kulturdagar i Lanhagen. Byggnaderna i hembygdsparken var öppna för visning. Kaffe med hembakat bröd serverades i Smedjan. Vi sålde också tombolalotter, stenugnsbakat bröd, honung, böcker och DVD-filmer.

På fredagen höll Björn Garpenstedt ett föredrag kring gamla högsbymiljöer.

På lördagen var det jubileumsfest med tårta och musik av Bluesettes.

På söndagen hölls en musikandakt med musik av Åke Nilsson och Andreas Olsson.

Vädret var växlande. På lördagen tyvärr både regnigt och kyligt. Detta bidrog till att vi fick färre besökare än vanligt.

Julmarknad

Den traditionella skyltsöndagen är sedan några år ersatt av en julmarknad vid handelsområdet i Högsby. Denna inföll den 7 dec. och vi hade servering på Hornsberg större delen av dagen. Vi hade väldigt många besökare denna dag; snudd på rekord. Vi bjöd även på glögg och guidade runt i huset. En utställning med gamla julsaker hade ordnats på verandan och ökade julstämningen avsevärt.

Caféverksamhet

Under året har det varit öppet på Hornsberg fem söndagar för caféverksamhet. Vi har kallat det Söndagscafé. I augusti samordnade vi det med biodlarföreningen och firade Biets dag tillsammans. Överlag har dessa caféer varit både välbesökta och uppskattade. Extra roligt är att många hittat till hembygdsgården för första gången tack vare cafédagarna.

Servering har också förekommit vid gökottan, kulturdagarna, julmarknaden samt vid våra filmkvällar. Serveringsverksamheten har under året givit ett stort ekonomiskt tillskott. Långt över det budgeterade beloppet.

Donationer och bidrag

Vi har mottagit flera bidrag och gåvor under 2019. Vad gäller föremål har vi fått flera spännande saker som berikat samlingarna och, i vissa fall, kommit till praktisk användning. Här kan särskilt nämnas Ingvar Gunnarssons samlade material från hans 50 år som reporter och redaktör på OT i Högsby. Vi har även fått en massa saker och foton från den nu nedlagda Högsby handbollsklubb. När Frälsningsarmén i Högsby avvecklades under våren donerades en hel del gamla fina föremål och minnessaker till oss.

Slutord

I den ekonomiska redovisning syns att ekonomin är stabil och välskött. Ett minusresultat visserligen, men det beror i huvudsak på att vi satsat drygt 42 000 kr på en välbehövlig renovering på Hornsberg. Bidrag till detta söktes hos Högsby Sparbank och beviljades kring årsskiftet. Men pengarna betalas ut först en bit in på nya året. Vi valde att "spara" dessa pengar i en renoveringsfond för 2020 eftersom vi planerar ytterligare renoveringsarbeten. En ansökan om upp-rustningsbidrag har lämnats till Högsby kommun. Svar därifrån väntas under mars 2020.

Vår ekonomi ger oss trygghet i arbetet och gör också att vi också kan satsa på utveckling och förnyelse. Våra byggnader drar alltid kostnader och där behövs den buffert som vi har idag. Vi har helt enkelt lite större åtaganden än många andra föreningar.

Styrelsen vill tacka alla de som på olika sätt hjälpt till i föreningsarbetet under året. Det är ganska många och vi är beroende av den hjälpen. Ett extra tack till er i de olika arbetsgrupperna som har förmågan att omsätta styrelsens idéer till verklighet och som också själva ser vad som behöver göras; och gör det. Vi ska komma ihåg att allt arbete i föreningen är ideellt och ingen får en krona i arvode.

Vi vill särskilt tacka de som skänkt föremål och lotterivinster till oss under året.

Tack också till Högsby kommun för vårt föreningsbidrag; till Högsby Sparbank för investeringsstöd samt till andra som stöttat oss ekonomiskt. Naturligtvis också ett stort tack för alla generösa gåvor vi fick i samband med vårt jubileum.

Styrelsen för Högsby Sockens Hembygdsförening